

ALGUNHAS NOVEDADES COROLÓXICAS DE MACROBASIDIOMICETOS RECOLECTADOS EN GALICIA (N.O. DA PENÍNSULA IBÉRICA)

por
M.L. CASTRO*

Resumo

Mencionanse 14 taxa, pertencentes á división *Basidiomycota*, que son aportacións corolóxicas de interés para Galicia (N.O. da Península Ibérica).

Palabras clave: Basidiomycota, macromicetos, Galicia, Península Ibérica, corología

Summary

A list of 14 taxa, belonging to the *Basidiomycota*, is presented. All of them have chorological relevance for the region of study (Galicia, N.W. of the Iberian Peninsula)

Keywords: Basidiomycota, macromycetes, Galicia, Iberian Peninsula, chorology

INTRODUCCIÓN

Neste traballo publicanse 14 taxa pertencentes a división *Basidiomycota*. Son novidades provinciais ou para a Comunidade Autónoma Galega. O material foi recolectado por diversas persoas e enviado para a súa identificación e/ou confirmación o noso grupo de investigación.

Para a identificación das especies utilizáronse, esencialmente, os traballos de BREITENBACH et KRÄNZLIN (1986, 1991, 1995), CALONGE (1998), CANDUSSO (1997), DOMANSKI et al. (1973), JÜLICH (1989) e MOSER (1983) y para a análise da importancia corolóxica en Galicia, a base de datos GALICIA.mdb (xestionada desde o Laboratorio de Micología da Universidade de Vigo).

CATÁLOGO DE ESPECIES

As especies enumeranse por orde alfabética e indícase para cada unha delas a localidade, o hábitat, a data, o nome do recolledor (*legit*) e o número de *exsiccata* co que figura na micoteca do C.I.F.A. de Lourizán-Pontevedra (LOU-Fungi).

* Dep. Bioloxía Vexetal e Ciencia do Solo. Facultade de Ciencias. Universidade de Vigo. As Lagoas-Marcosende. E-36200. Vigo. e-mail: lcastro@uvigo.es

***Albatrellus pes-caprae* (Pers.: Fr.) Pouzar, *Folia geobot. Phytotax.* 1 : 357. 1966**

(= *Polyporus pes-caprae* Pers.: Fr.), *Syst. Mycol.* 1 : 354. 1821)

Lugo, Labio, 29TPH1963, sobre madeira precisar, outubro-1998, leg. et det. *I. García*, LOU-Fungi 8661.

Trátase dun novo taxon para Galicia.

***Callistosporium luteoolivaceum* (Berk. et M.A.Curtis) Singer, *Lloydia*, 89: 117. 1946**

(= *Callistosporium xanthophyllum* (Malençon et Bertault) Bon, *Doc. Mycol.*, 6(24): 52. 1976)

Pontevedra, Vigo, A Madroa, 29TNG2577, sobre madeira de *Pinus*, 26-outubro-2002, *A. Cota*, LOU-Fungi 17924.

Especie frecuente en Galicia sobre tocóns de *Pinus*; sen embargo só foi publicada anteriormente para Illa de Cortegada (Pontevedra, Vilagarcía de Arousa), sobre *Laurus nobilis*, nunha guía de lugares de interés natural, por ALCALDE et al. (1996: 19).

***Entoloma rhodopolium* (Fr.: Fr.) P.Kumm., *Führer Pilzk.*: 98. 1871**

Pontevedra, Lalín, 29TNH7223, baixo caducifolios, 20-outubro-2000, *A. Prunell*, LOU-Fungi 17528.

Non foi citado antes para Pontevedra y, anteriormente para Galicia, só aparece mencionado por GARCÍA ROLLÁN (1971:6) en Ourense, sen precisar localidade.

***Geastrum melanocephalum* (Czern) V.J. Stanek, *Ceská Mykol.* 10: 22-23. 1956**

Lugo, Bóveda, [Vilar de Bara], 29TPH2422, baixo *Cupressus* e *Chamaecyparis*, 14-maio-2000, leg. et det. *A. Paz & C. García-Paz*, LOU-Fungi 8045.

Este taxon non foi citado antes para Galicia.

***Hygrocybe laeta* (Pers.: Fr.) P.Kumm., *Führ. Pilzk.*: 112. 1871**

Pontevedra, Goián, 29TNG2043, hábitat sen precisar, 19-novembro-1999, *C. Villanueva*, LOU-Fungi 5348; Vigo, Matamá, 29TNG217, prado, 22-novembro-1999, *C. Nieto*, LOU-Fungi 6884.

Trátase dunha novidade para Galicia.

***Laurobasidium lauri* (Brot.: Fr.) Jülich, *Göteb. Svampk. Ars.*, 1(1): 118. 1980**

(= *Exobasidium lauri* (Brot.: Fr.) Geyler, *Bot. Zeitung (Berlin)*, 32: 321. 1874)

Ourense, S. Estevo de Ribas de Sil, 29TPH40, sobre *Laurus nobilis*, outubro-1998, *P. Punzón*, LOU-Fungi 17919.

Non foi citado antes para Ourense, aínda que si se coñece das outras provincias galegas (CASTRO et FREIRE, 1991: 99, 1992: 89). As agallas son observadas con frecuencia nas zonas en que hai exemplares grandes de loureiro, común aínda que non frecuente.

***Lepiota cristata* (Bolton: Fr.) P.Kumm., *Führer Pilzk.*: 137. 1971**

Ourense, O Carballiño, Parque Municipal, 29TNG7598, baixo diversas árbores (*Quercus*, *Pinus*, ...), 8-outubro-1995, *M.Soliño & M.Martínez-Calvelo* (det. *A.Soliño*), LOU-Fungi 17452.

Facilmente identificable polo característico cheiro, é unha especie relativamente común en Galicia (SOLIÑO et al., 1999: 10), aínda que se trata dunha novidade para Ourense.

***Lepista densifolia* (Favre) Singer et Clemençon, *Nova Hedwigia* 23: 330°. 1972**

Pontevedra, Mondariz, 29TNG4475, bosque de *Quercus robur*, 20-novembro-1996, *L. Freire*, LOU-Fungi 17425; Pontevedra, O Grove, Siradella, 29TNH0900, baixo *Pinus pinaster*, 7-novembro-1999, *M.Castro & S.Guillarey*, LOU-Fungi 17453.

Trátase dunha novidade para o catálogo micolóxico galego.

***Leucopaxillus amarus* (Alb. et Schwein.: Fr.) Kühner, *Bull. Mens. Soc. Linn. Lyon* 73 : 84. 1927**

Lugo, Bóveda, [Vilar de Bara], 29TPH2422, bosque mixto de coníferas e caducifolios, 21-outubro-2000, *A. Prunell & J.A. Díaz*, LOU-Fungi 17925.

Nunca fora publicado para Galicia.

***Panaeolus ater* (J.E.Lange) Kühner et Romagn., *Fl. Anal. Ch. Sup. France*: 350. 1953**

Pontevedra, Baiona, Chan de Brito, 29TNG1260, prado con excrementos de cabalo, 19-outubro-1998, *E. Castromil*, LOU-Fungi 5263.

Novedade para o catálogo de Pontevedra, anteriormente xa se publicara de A Coruña (CASTRO, 1985: 26), Lugo (COMESAÑA et CASTRO, 1999: 146) e Ourense (LAGO et al., 2000: 350).

***Phallus impudicus* var. *pseudoduplicatus* O. Andersson, *Swensk Bot. Tidskr.* 83: 235². 1989**

A Coruña, 29TNJ40, en xardín, 18-maio-1999, *J. Díaz*, LOU-Fungi 5264.

A variedade *impudicus* é moi común en Galicia (SOLIÑO et al., 2000); sin embargo ésta é novidade para o catálogo galego.

Foi confundido ó longo da bibliografía española con *Phallus duplicatus* Bosc (CALONGE, 1998: 180); pero diferénciase ben polo indusio branco, con perforacións uniformes, y pola volva tamén branca.

***Ramaria abietina* (Pers.: Fr.) Quél., *Fl. mycol. France*: 467. 1888**

Lugo, Bóveda, [Vilar de Bara], 29TPH2422, baixo *Pinus*, *Chamaecyparis lawsoniana* e diversos caducifolios, 21-outubro-2000, *J.A. Díaz & A. Prunell*, LOU-Fungi 17920.

Este taxon non foi citado antes para Galicia.

Rhodocollybia maculata* (Alb. et Schwein.: Fr.) Singer, *Schweiz. Z. Pilzk.*, 17: 71. 1939 var. *maculata

(= *Collybia maculata* P.Kumm., *Führer Pilzk.*: 117. 1871; *C. maculata* Quél., *Champ. Jura Vosges*, 2: 341. 1872-75)

Pontevedra, Covelo, Coveliño, 29TNG5785, bosque de *Quercus robur*, 17-outubro-1999, *P. Comesaña*, LOU-Fungi 17437.

Este taxon non foi citado antes para Pontevedra, aínda que si o fora para as outras provincias galegas (SOLIÑO et al., 1999: 52).

***Spongipellis pachyodon* (Pers.) Kotl. & Pouz., *Ceska Mykol.* 19(2): 77. 1965**

(= *Irpex pachyodon* (Pers.) Quél., *Fl. mycol. France*: 377. 1888)

Pontevedra, A Estrada, Oca, 29TNH4935, sobre *Quercus sp.*, 19-febreiro-1995, *O. Porto* (det. *L. Freire*), LOU-Fungi 17921; Pontevedra, Cangas, 29TNG17, sobre tronco de *Platanus hybrida*, 5-XI-1996, *B. Ordás* (det. *L. Freire*), LOU-Fungi 17922.

Novedade para o catálogo de Galicia.

AGRADECEMENTOS

Ós alumnos de Bioloxía da Universidade de Vigo (E. Castromil, A. Cota, S. Guillarey, C. Nieto, B. Ordás e O. Porto), a C. García-Paz, M. Martínez-Calvelo, A. Paz, P. Punzón, M. Soliño e C. Villanueva e ós membros do Grupo Micológico Galego, en particular a P. Comesaña, J.A. Díaz, L. Freire (†), I. García, A. Prunell e A. Soliño, que aportaron e, nalgún caso identificaron, o material e a todo o grupo do Laboratorio de Micología, especialmente a Alfredo Justo, pola súa axuda tanto no tratamento do material como cos textos.

BIBLIOGRAFÍA

- BREITENBACH, J. et KRÄNZLIN, F. 1986. *Champignons de Suisse*, vol. 2. *Champignons sans lames: Hétérobasidiomycètes, Aphyllophorales, Gastéromycètes*. Société de Mycologie de Lucerne
- BREITENBACH, J. et KRÄNZLIN, F. 1991. *Champignons de Suisse*, vol. 3. *Champignons à lames (1ère partie): Strobilomycetaceae et Boletaceae, Paxillaceae, Gomphidiaceae, Hygrophoraceae, Tricholomataceae, Polyporaceae (lamellées)*. Société de Mycologie de Lucerne
- BREITENBACH, J. et KRÄNZLIN, F. 1995. *Champignons de Suisse*, vol. 4. *Champignons à lames (2ª partie): Entolomataceae, Phuteaceae, Amanitaceae, Agaricaceae, Coprinaceae, Bolbitiaceae, Strophariaceae*. Société de Mycologie de Lucerne
- CALONGE, F.D. 1998. *Gasteromycetes I. Lycoperdales, Nidulariales, Phallales, Sclerodermatales, Tulostomatales* in *Flora Mycológica Ibérica*, vol. 3. Cramer & Real Jardín Botánico de Madrid
- CANDUSSO, M. 1997. *Hygrophorus* s.l. in *Fungi Europaei*. Libreria Basso. Alassio
- CASTRO, M.L. 1985. Macromicetos de los pinares gallegos. Universidad de Santiago (resumen de Tesis Doctoral)
- CASTRO, M.L. et FREIRE, L. 1991. *Laurobasidium lauri* (Geyler) Jülich. Especie mediterránea en Galicia (N.O. de la Península Ibérica). *Munibe* 43: 99-101
- CASTRO, M.L. et FREIRE, L. 1992. Fragmenta chorologica occidentalia, *Fungi* 3934. *Anales Jard. Bot. Madrid* 50(1): 86
- COMESAÑA, P. et CASTRO, M.L. 1999. Fragmenta chorologica occidentalia, *Fungi* 6969-7005. *Anales Jard. Bot. Madrid* 57(1): 145-146
- DOMANSKI, S.; ORLÓS, H. & SKIRGIELLO, A. (1973) *Fungi Polyporaceae II (pileatae), Mucronaceae II (pileatae), Ganodermataceae, bondarzewiaceae, Boletopsidaceae, Fistulinaceae*. U.S. Department of Agriculture and the National Science Foundation. Washington D.C.
- GARCÍA ROLLÁN, M. 1971. Contribución al conocimiento de las setas de la provincia de Orense y de sus posibilidades de aprovechamiento. *Alimentaria* 8(39): 3-21
- JÜLICH, W. 1989. *Guida alla determinazione de funghi*, vol. 2. *Aphyllophorales, Heterobasidiomycetes, Gastromycetes*. Arti Grafiche. Saturnia
- LAGO, M.; LÓPEZ-PRADA, M.I. et Castro, M.L. 2000. Fragmenta chorologica occidentalia, *Fungi* 7617-7633. *Anales Jard. Bot. Madrid* 58(2): 349-350
- MOSER, M. 1983. *Guida alla determinazione de funghi (Polyporales, Boletales, Agaricales, Russulales)*. Arti Grafiche. Saturnia
- SOLIÑO, A., JUSTO, A. et CASTRO, M.L. 1999. Recopilación bibliográfica (1850-1997) de citas macromicológicas de Galicia I: ordes *Agaricales, Auriculariales, Boletales* e *Cantharellales*. *Mykes* 2: 3-73